

Motion till riksdagen 2005/06:Fi232

av Cecilia Widegren m.fl. (m)

Minskat antal myndigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att genomföra en översyn med syfte att minska antalet myndigheter och ämbetsverk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att inleda myndighetsreduktionen med Djurskyddsmyndigheten.

Motivering

Att det finns för många myndigheter med tvivelaktiga arbetsuppgifter och stora kostnader börjar stå klart för alltfler. Bara under de senaste fyra åren har Sverige fått fler än 50 nya myndigheter. Frågan är om dessa myndigheter behövs och vad de åstadkommit. Som exempel kan nämnas Centrum mot Rasism, som figurerat i medierna på grund av sin begränsade verksamhet men höga kostnader för ledningskonferenser och kontorsinredning.

Det är uppenbart att det behövs en rejäl översyn eller – för att göra en historisk koppling till annan en tid, då statsmakten delade ut för många gods och titlar – en reduktion av myndigheter och ämbetsverk i Sverige. Målsättningen måste vara att minska antalet genom sammanslagningar eller nedläggningar av överflödiga myndigheter. Färre myndigheter skulle förutom att spara pengar också minska byråkratiskt krångel för människor där olika myndighetskrav ibland konkurrerar med varandra.

I mars förra året presenterade Statskontoret en kartläggning och analys av Sveriges myndigheter. I den kunde man läsa att värdet av att bilda många små myndigheter ifrågasattes samt att de små myndigheterna har höga administrationskostnader och är mer sårbara än större. I stället för nya myndigheter borde det i flera fall ha varit möjligt att integrera verksamheten i en redan befintlig myndighet. En liten myndighet har inte heller samma flexibilitet som en stor. Även en liten myndighet måste uppfylla krav på att ha exempelvis en registrator, jämställdhetsplan, IT-stöd m.m. Statskontorets huvudpoäng är att

Fel! Okänt namn på

det finns för många små myndigheter som kostar för mycket och att detta inte är bra för verksamheten.

Den danska regeringen skrotade för ett par år sedan flera myndigheter och koncentrerade verksamheten. Besparingen blev 150 miljoner danska kronor per år. I Sverige kan förtjänsten bli ännu större. En undersökning från Skattebetalarnas förening talade om att 11 miljarder kronor skulle kunna sparas genom färre och effektivare myndigheter.

Även om man tar uppgifterna från Skattebetalarna med en stor nypa salt, borde det finnas utrymme för staten att spara flera hundra miljoner kronor på att se över myndigheternas verksamhet och att minska antalet myndigheter.

Flera av de nya myndigheterna har startat för att regeringen försöker komma till rätta med misslyckanden inom andra områden. Exempel är Glesbygdverket, Forum för levande historia, som uppstod efter att historia slopats som kärnämne, och Integrationsverket, som haft till uppgift att försöka rätta till en misslyckad invandringspolitik. En ny myndighet ger kanske intryck av handlingskraft i medierna, men problemen ligger ofta djupare än så.

Många nya myndigheter har dessutom fått ett otydligt uppdrag och mycket verkar handla om opinionsskapande uppgifter, vilket är olyckligt, då ansvaret för opinionsbildning i ett demokratiskt samhälle inte skall vara en statlig uppgift utan ligga hos enskilda människor, intresseorganisationer, partier, medier etc. En undersökning av debatten på landets främsta debattforum – DN Debatt – visar att den vanligaste titeln på skribenterna har varit generaldirektör eller annan ledande tjänsteman. Vid en minskning är det i första hand dessa ”åsiktsmyndigheter” som bör dras in, inte myndigheter med tillsynsuppgifter. Behovet att synas och ge intryck av att vara pådrivande gör att myndigheter frestas att skapa nya regler och krav utan att invänta och lyssna av den allmänna opinionen, ibland inväntar de inte ens vad forskning kommer fram till för resultat – nya regler kan t.o.m. baseras på tyckande.

Andra myndigheter har bildats som betalning för ett fortsatt regeringssamarbete. Den nya Djurskyddsmyndigheten är ett exempel på en onödig myndighet, som tillkom på efterfrågan från Miljöpartiet och vars uppgifter lades fram via en utredning av ett f.d. miljöpartistiskt språkrör, som sedermera blev myndighetens generaldirektör. Tydligare exempel på politisk avbetalning finns nog inte. Nu arbetar myndigheten med att skapa opinion i djurhållningsfrågor och driva fram hårdare, näringsfientliga regler utan att invänta politiska beslut och ställningstaganden. En minskning av antalet myndigheter kan lämpligen inledas med Djurskyddsmyndigheten, då Jordbruksverket kan återta sina uppgifter om djurförsöksfrågorna och då det praktiska inspektionsarbetet ändå utförs av kommunala inspektörer.

Stockholm den 30 september 2005

Cecilia Widegren (m)

Gunnar Axén (m)

Tomas Högström (m)